

Õiguskantsleri Kantselei

Marek Vitsur
Mareki Autokool OÜ
info@marekiautokool.ee

Teie 12.05.2025 nr

Meie 27.05.2025 nr 7-4/251050/2503786

Lugupeetud Marek Vitsur

Pöördusite õiguskantsleri poole seoses autokoolide kohustusega esitada samu andmeid korduvalt erinevatele riiklikele registritele. Te küsite, kas Haridus- ja Teadusministeeriumi (HTM) nõue esitada Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) andmeid, mis on juba esitatud Transpordiametile, on õiguspärane ja kooskõlas seadusega.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 27.06.2011 määruse nr 60 „[Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad](#)“ § 50 lõigete 1 ja 2 järgi peab mootorsõidukijuhi koolitaja esitama Transpordiametile koolitustel osalevate õpilaste nimed koos isikukoodiga ja tunnistuse väljaandmise järel koolituskursuse läbimise andmed.

Autokool kui täienduskoolitusasutus peab [täiskasvanute koolituse seaduse](#) § 8 lõike 4 kohaselt iga aasta 31. märtsiks tegema EHIS kaudu kättesaadavaks oma tegevusnäitajad eelmise kalendriaasta kohta. [Eesti Vabariigi haridusseaduse](#) § 36⁶ lõike 3² alusel kehtestatud haridus- ja teadusministri 02.05.2016 määruse nr 16 „[Koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide, kutseõppeasutuste ja täienduskoolitusasutuste tegevusnäitajad](#)“ § 6 lõike 1 järgi tuleb EHISes esitada täiendkoolitust alustanud õppijate arv ja väljaantud tunnistuste arv.

Seega, kuigi Transpordiametil on olemas info nii mootorsõidukijuhi koolitustel osalenute kui ka väljaantud tunnistuste kohta, peavad koolitajad need samad andmed esitama ka HTMile. See tekitab õigustatult küsimuse andmete korduva esitamise vajalikkusest.

Riik ei tohiks küsida inimestelt ja ettevõtjatelt andmeid, mis tal juba olemas on ja millele on võimalik tagada turvaline ning õiguspärane juurdepääs. Ka [avaliku teabe seadus](#) (§ 43¹ lg 3) toetab andmete ühekordse kogumise põhimõtet. Kuigi HTMi nõue andmete esitamiseks tugineb kehtivatele õigusaktidele, ei toeta see andmete riskasutust ega ole kooskõlas andmete ühekordse esitamise põhimõttega. Ka HTMi argument, et tegevusnäitajate aruande maht ei ole suur, ei õigusta iseenesest andmete korduvat küsimist, kui vajalikud andmed on riigil juba olemas. Oluline on vähendada igasugust tarbetut halduskoormust.

Olen tutvunud ka HTMi vastusega Teie ettepanekule kasutada Transpordiameti andmeid EHISes. On positiivne, et ministeerium on valmis lahenduste leidmisega edasi liikuma. HTMi tõdemus, et

Transpordiameti kogutud andmed võiksid olla EHISes kasutatavad, vastab e-riigi visioonile, kus liiguvad andmed, mitte inimesed ja paberid.

Samas on mõisteta ministri selgitus, et sellise andmevahetuse elluviimine nõuab aega, õiguslikke muudatusi ja tehnilisi arendusi infosüsteemide liidestamiseks. Need tegevused sõltuvad ka olemasolevatest ressurssidest. Kuni vajalike lahenduste rakendumiseni palub minister mõistvat suhtumist senise korra jätkumisse.

Siiski julgustan Teid vajadusel pakkuma omapoolset sisendit ja ettepanekuid protsessi lihtsustamiseks ka praegustes raamides. Ettepanekuid saate esitada nii otse kui ka näiteks Autokoolide Liidu kaudu. Tunnustan Teid, et olete Autokoolide Liidu kaudu juba esitanud ettepaneku iga-aastaste tegevusnäitajate esitamise kohustuse kaotamiseks ka Riigikantselei juures tegutsevale [efektiivsuse ja majanduskasvu nõukojale](#). See on oluline samm, et Teie ja teiste koolitajate praktilised mured ja lahendusettepanekud jõuaksid laiemalt otsustajateni ning aitaksid kaasa riigi suhtluse tõhustamisele ettevõtjate ja inimestega.

Kuna nii Haridus- ja Teadusminister kui ka Riigikantselei juures tegutsev nõukoda tegelevad Teie tõstatatud probleemide lahenduste otsimisega, siis õiguskantsleri täiendav sekkumine ei ole praegu vajalik.

Täna Teid pöördumise eest! Loodan, et nendest selgitustest on Teile abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Evelin Lopman
ettevõtluskeskkonna osakonna juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel